

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

ВІСНИК

**ГЛУХІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

СЕРІЯ: ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Випуск 20

Глухів – 2012

**OLEKSANDER DOVZHENKO HLUKHIV NATIONAL PEDAGOGICAL
UNIVERSITY**

**INFORMATIONAL
BULLETIN
OF
OLEKSANDER DOVZHENKO
HLUKHIV NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY**

Series: Pedagogical Sciences

Issue 20

Hlukhiv – 2012

**ГЛУХОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ АЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКО**

ВЕСТНИК

**Глуховского национального педагогического университета
имени Александра Довженко**

СЕРИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Выпуск 20

Глухов – 2012

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379
ББК 74.58
В – 53

В 53 **Вісник** Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка : зб. наук. праць. Вип. 20 / Глухівський НПУ ім. О.Довженка; редкол.: О. І. Курок (відп. ред.) [та ін.]. – Глухів: ГНПУ ім. О.Довженка, 2012. – 338 с. – (Серія: Педагогічні науки; вип. 20).

ISBN 966-7763-85-4

Збірник наукових праць містить статті з питань теорії педагогіки, дидактики, методики і технології навчання, виховання, професійної освіти, історії педагогіки та освіти, соціальної педагогіки, зарубіжної педагогіки, з питань експериментальної роботи в навчальних закладах, тощо.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, вихователів, учителів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379
ББК 74.58

Редакційна колегія:

Головний редактор: доктор історичних наук, кандидат педагогічних наук, професор **Курок Олександр Іванович** – ректор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Заступник: кандидат педагогічних наук, доцент **Зінченко Володимир Павлович** – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Секретар: кандидат філологічних наук, **Холяво Ірина Вікторівна** – старший викладач кафедри гуманітарної освіти та технологій навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Члени редколегії:

Ващуленко Микола Самійлович – дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Вільчковський Едуард Станіславович – доктор педагогічних наук, професор кафедри спортивно-масової та туристичної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Загородня Людмила Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Каліш Валентина Антонівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загального мовознавства та української філології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Кузнєцова Галина Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Курок Віра Панасівна – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри машинознавства Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Міщик Людмила Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної і соціальної педагогіки та психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Новиков Анатолій Олександрович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української і зарубіжної літератури Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Носко Микола Олексійович – доктор педагогічних наук, професор, ректор Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка;

Пашиківська Наталія Арсенівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри іноземних мов та методики викладання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Романов Олексій Олексійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і педагогічної освіти Рязанського державного університету імені С. О. Єсеніна (Росія);

Рудишин Сергій Дмитрович – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Семенов Олена Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник відділу теорії та історії педагогічної майстерності Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

Собко Валентина Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Федоряк Людмила Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри російської мови Тюменського державного університету (Росія).

Затверджено Вченою Радою Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (протокол № 9 від 26 квітня 2012 р.)

Затверджено ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (Постанова Президії ВАК України від 30 червня 2004 р. №3-05/7)

Адреса редакції: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, вул. Кисво-Московська, 24, м. Глухів, Сумська область, 41400

Е-mail: nauka_gnpu@meta.ua тел. (05444) 2-33-06 науковий відділ тел/факс (05444) 2-34-74

ISBN 966-7763-85-4

© Глухівський національний педагогічний університет імені
Олександра Довженка, 2012